

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Baharan Kazemi
Tel: +46106981805
baharan.kazemi
@naturvardsverket.se

BESLUT
2024-05-20

Ärendenummer
NV-02673-24

Länsstyrelserna i norra
rovdjursförvaltningsområdet

Överlämnande av rätten att besluta om licensjakt på järv till länsstyrelserna

Beslut

Naturvårdsverket överlämnar rätten att besluta om licensjakt på järv till samtliga länsstyrelser i norra rovdjursförvaltningsområdet.

Detta beslut gäller från och med dagen för beslut till och med den 31 december 2025.

Beslutet får inte överklagas.

Villkor

1. När länsstyrelsen fattar beslut om licensjakt ska beslutet skickas till Naturvårdsverket samma dag som beslutet fattas. Beslutet ska skickas via e-post till registrator@naturvardsverket.se. Ange den exakta rubriken ”Återrapportering av jakt och jaktresultat stora rovdjur” i ämnesraden för e-posten.
2. Länsstyrelsen ska redovisa beslutet i Naturvårdsverkets Excel-fil över jaktbeslut. Den finns tillgänglig för länsstyrelsen via en SharePoint-yta som tillhandahålls av Naturvårdsverket.
3. Länsstyrelsen ska snarast möjligt efter det att fällt djur besiktigats registrera uppgifterna i databasen Rovbase.
4. Länsstyrelsen ska snarast möjligt efter licensjaktens avlysning redovisa utfallet av jakten till Naturvårdsverket enligt punkt 2.
5. Länsstyrelsen ska skicka in en skriftlig sammanställning av jakten till Naturvårdsverket senast två veckor efter ordinarie jaktids slut.

Bakgrund

Förarbeten

I propositionen En ny rovdjursförvaltning¹ infördes möjligheten för Naturvårdsverket att delegera rätten att besluta om jakt på rovdjur till länsstyrelserna. I propositionen En hållbar rovdjurspolitik² framgår att delegering av rätten att besluta om licensjakt på stora rovdjur till länsstyrelserna bör ske utan begränsning, även till län som saknar reproducerande stam av den aktuella arten. Då ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art bör delegering av beslut om licensjakt kunna ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning.³

Bedömning av gynnsam bevarandestatus

Miniminivåer för järv

Miniminivåerna för järv är en fördelning av artens nationella referensvärde mellan norra och mellersta rovdjursförvaltningsområdena. Järv förekommer inte i södra rovdjursförvaltningsområdet. Minimnivåerna anges i antal individer enligt 4 § förordning (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Naturvårdsverket fastställde den 29 april 2024 miniminivåer för järv.⁴ Beslutet gäller som längst till den 29 april 2029, eller tills nytt beslut tas.

Följande miniminivåer är beslutade för respektive rovdjursförvaltningsområde:

Miniminivåer	Antal individer
Sverige	603*
Norra rovdjursförvaltningsområdet	547
Mellersta rovdjursförvaltningsområdet	56

* Samverkansrådets föreslagna miniminivåer uppgår sammantaget till 603 individer.

Status för järvpopulationen i Sverige

Naturvårdsverket fastställer årligen inventeringsresultat för den gångna inventeringsperioden och gör en beräknad uppskattning av antal individer i populationen.

Populationsuppskattningen för 2023 var 652–742 individer i Sverige, utifrån insamlade DNA-prover.

¹ Prop. 2008/09:210

² Prop. 2012/13:191, 2013/14:MJU7

³ Prop. 2012/13:191, 2013/14:MJU7, s.48.

⁴ Naturvårdsverket (2024), *Fastställande av miniminivåer för järv gällande rovdjursförvaltningsområden och län*. Dnr NV-02105-23.

Inventeringsresultatet för 2023 var totalt 76 föryngringar i Sverige, varav 67 föryngringar var i norra rovdjursförvaltningsområdet, Norrbotten ej medräknat, och 9 i mellersta rovdjursförvaltningsområdet.⁵

På grund av svåra inventeringsförhållanden i Norrbottens län 2023 blev länets inventeringsresultat negativt påverkat. Naturvårdsverket har därför, utöver de siffror som redovisas i den skandinaviska rapporten,⁶ gjort en beräknad uppskattning av järvbeståndet i Norrbottens län. Med en uppskattning på 30 järvföryngringar för länet blir det totala antalet järvföryngringar i Sverige 106.⁷

Järvpopulationen har legat över sitt referensvärde de senaste fem åren och Naturvårdsverket bedömer populationstrenden vara stabil.⁸

Beskattningsmodell för järv

Beskattningsmodeller är centrala verktyg för att säkerställa att lämpliga jaktuttag görs i relation till regionala förvaltningsmål samt arternas nationella populationsstorlek och referensvärde.

Beskattningsmodellen för järv tas årligen fram av forskare på Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och är ett underlag som kan användas som stöd i länsstyrelsernas bedömningar av möjligt jaktuttag. Beskattningsmodellen redovisar risken att hamna under referensvärdet för arten i relation till olika nivåer av jaktuttag.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) får Naturvårdsverket överlämna till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde att besluta om licensjakt på järv med stöd av 23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet individer för arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förordning om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Det innebär att berörda länsstyrelser får besluta om licensjakt på järv i enlighet med 23 d § jaktförordningen om förutsättningarna i 23 c § jaktförordningen är uppfyllda.

Av 24 c § andra stycket jaktförordningen följer att Naturvårdsverket fortlöpande ska bedöma om möjligheten att jaga rovdjur med stöd av beslut enligt 24 a § jaktförordningen försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, eller möjligheten annars utnyttjas i stor omfattning. Om Naturvårdsverket bedömer att så är fallet får Naturvårdsverket ändra eller återkalla ett sådant beslut.

Av 58 § andra stycket punkt 5 jaktförordningen framgår att Naturvårdsverkets beslut enligt 24 a § jaktförordningen inte får överklagas.

⁵ [Järv, antal föryngringar i Sverige \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

⁶ Höglund, L. & Tovmo, M. 2023. *Inventering av järv 2023*. Beståndsstus för stora rovdjur i Skandinavien.

⁷ [Järv, antal föryngringar i Sverige \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

⁸ [Hur många järvar finns det i Sverige \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se)

Naturvårdsverkets bedömning

Överlämna rätten att besluta om licensjakt

Att överlämna rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna är en förutsättning för att uppnå riksdagens målsättning om en regionaliserad rovdjursförvaltning. När ett rovdjursförvaltningsområde har uppnått miniminivån för en art får överlämnande av rätten att fatta beslut om licensjakt ske till samtliga länsstyrelser som ingår i förvaltningsområdet utan begränsning.⁹

Naturvårdsverket bedömer att järvpopulationen har gynnsam bevarandestatus och att de senaste årens jakt inte har försvårat upprätthållandet av densamma.

Populationsuppskattningarna för järv visar att antalet individer överstiger miniminivåerna både i norra och mellersta rovdjursförvaltningsområdena.¹⁰ De formella förutsättningarna för att överlämna rätten att besluta om licensjakt till länsstyrelserna i norra och mellersta rovdjursförvaltningsområdena är därmed uppfyllda.

Licensjakt på järv är relativt nytt i Sverige. Det bidrar till att minska skadebilden för rennäringen. Naturvårdsverket anser även att järvpopulationen bör få möjlighet att sprida sig mer söderut. Baserat på de senaste årens viltskadestatistik avseende järv anser Naturvårdsverket att skadebilden i mellersta rovdjursförvaltningsområdet kan hanteras genom skyddsjakt.

Mot bakgrund av detta anser Naturvårdsverket att det är motiverat att överlämna rätten att besluta om licensjakt på järv till samtliga länsstyrelser i norra rovdjursförvaltningsområdet.

Motivering rörande beslutets giltighetstid

Överlämnandet av rätten att besluta om licensjakt på järv gäller till och med den 31 december 2025. Naturvårdsverket ska enligt 24 c § jaktförordningen löpande bedöma om överlämnandet av möjligheten att besluta om skydds- och licensjakt till länsstyrelserna försvårar upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus hos den aktuella arten eller om möjligheten utnyttjas i stor omfattning.

Järvpopulationen har under de senaste fem åren bibehållit gynnsam bevarandestatus. Mot bakgrund av detta, samt vikten av en förutsägbar och hållbar regional förvaltning, anser Naturvårdsverket att det finns skäl att överlåta rätten att besluta om licensjakt på järv till länsstyrelserna under en tvåårs-period. Naturvårdsverket har möjlighet att återkalla beslutet om förutsättningarna för bibehållande av artens gynnsamma bevarandestatus ändras.

Motivering till villkor om länsstyrelsens återrapportering

Länsstyrelsernas återrapportering till Naturvårdsverket är en förutsättning för att Naturvårdsverket ska kunna fullgöra sitt ansvar enligt 24 c § jaktförordningen. Detta beslut är därför förenat med villkor om återrapportering.

⁹ Prop. 2012/13:191 s 48.

¹⁰ Milleret m. fl. (2023) *Estimates of wolverine density, abundance, and population dynamics in Scandinavia, 2014–2023*. (s. 14)

Övriga bestämmelser och information

Kraven på länsstyrelsens beslut om licensjakt i övrigt framgår av NFS 2022:4.¹¹

Vid besiktning av djur som fälls med stöd av denna delegering bör prover och data samlas in från det fällda djuret. Som grund för ett sådant villkor kan 24 d § andra stycket jaktförordningen anges. Statens veterinärmedicinska anstalt tillhandahåller information till länsstyrelserna om vilka prover som bör tas inför varje beslutsomgång. Vid tecken på sjukliga förändringar från material som inte ingår i den provtagning som önskats av SVA bör även prover av dessa inskickas eller dokumenteras. Exempel på sådana sjukliga förändringar är hudprov vid tecken på skabb eller andra hudförändringar.

Detta beslut har fattats av avdelningschef Claes Svedlindh, efter föredragning av biträdande enhetschef Hanna Ek.

I övrigt har deltagit enhetschef Mona Hansers, vilthandläggare Baharan Kazemi, samt viltjurist Andreas Ahlén.

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.

Claes Svedlindh

Hanna Ek

Sändlista:

Samtliga länsstyrelser i norra förvaltningsområdet

För kännedom:

Samtliga länsstyrelser i mellersta och södra förvaltningsområdet

Sametinget

Svenska Samernas Riksförbund

Viltskadecenter

Nationella rådet för rovdjursfrågor

Jordbruksverket

Statens Veterinärmedicinska Anstalt

Polismyndigheten

Naturhistoriska Riksmuseet

Klimat- och näringslivsdepartementet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Miljødirektoratet, Norge

Jord- och Skogsbruksministeriet, Finland

¹¹ NFS 2022:4, *Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur.*